

Codi: 106475
Crèdits: 3
Caràcter: FORMACIÓ OPTATIVA
Matèria: EINES D'ANÀLISI DEL CONTEXT
Curs: QUART
Semestre: PRIMER
Equip docent: GUILLEM FERRAN
Hores de dedicació: 175 h
Hores lectives: 34 h
Hores autònomes: 141 h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

La matèria EINES D'ANÀLISI DEL CONTEXT està formada per quatre assignatures optatives de caràcter teòric-pràctic vinculades a les disciplines del disseny, l'art i les arts aplicades. Assignatures de la matèria: ANÀLISIS D'USUARI, CONSTRUCCIÓ DE RELACIONS I GESTIÓ DE REFERENTS, INVESTIGACIÓ EN TENDÈNCIES i INNOVACIÓ i ANTICIPACIÓ

INNOVACIÓ I ANTICIPACIÓ.

Busca donar a l'alumne una base per entendre el present de la innovació, tant en l'àmbit de les arts, les arts aplicades i el disseny, com en el tecnocientífic i social, que li permet situar-se en aquest context i poder especular i anticipar situacions futures. Es tracta de que l'estudiant desenvolupi una actitud crítica, reflexiva, contrastada i raonada sobre la seva contemporaneïtat i els possibles futurs de la societat, de manera que tingui l'habilitat d'innovar amb les seves propostes i d'anticipar allò que vindrà en la seva àrea d'interès.

OBJECTIUS

- Entendre, comprendre i saber llegir el present, per saber valorar les propostes pròpies de futurs.
- Identificar, classificar i valorar idees i projectes d'acord a possibles camins de innovació.
- Conèixer eines d'Investigació i desenvolupament per tal d'afrontar projectes d'innovació dins d'organitzacions i empreses.
- Idear i crear propostes d'escenaris de futurs per tal de saber buscar noves oportunitats.
- Conèixer i identificar contextos de notorietat on s'identifica, denomina i classifica la innovació avui.

COMPETÈNCIES

- E01. Analitzar críticament, en el treball propi, les dimensions històriques i genealògiques d'objectes, fenòmens i processos en context, i entendre-ho com a factor clau per traçar línies de futur.
- E04. Analitzar el context sociocultural contemporani, en permanent transformació, i implicar-se en ell des del treball propi en el camp de les arts i/o els dissenys.
- E06 Assenyalar i descriure vincles entre teoria i experiència en el treball propi a partir de l'acotació de problemes i evidències en el context sociocultural i de la proposta d'hipòtesis.
- E11 Treballar de forma coherent amb diferents metodologies per afrontar situacions diverses en el desenvolupament de el projecte propi.
- E14. Identificar i aplicar els elements bàsics d'un procés d'exploració i anàlisi en un camp concret de les arts i el disseny.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

- T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.
- T01.2. Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.
- T02.1. Reconèixer l'ús, límits i diferents aplicacions de dades i documents.
- T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.
- T03.2. Gestionar de forma eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.
- T04.1. Revisar el seu procés de treball a partir de criteris tant pedagògics com d'originalitat.
- T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.
- T05.2. Triar el mitjà adequat a cada situació comunicativa.
- T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.
- T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

RESULTATS D'APRENENTATGE

- E01.12. Construir un arxiu propi de referents que sigui capaç de rastrejar de manera autònoma tant des d'una dimensió històrica i genealògica com des de l'exploració de les tendències contemporànies i el context contemporani.
- E01.13. Mostrar autonomia en el procés d'investigació, construcció i generació pròpia d'un arxiu de referents plural i heterogeni (bibliografia, videografia, iconografia, pràctiques artístiques i de disseny, metodologies artístiques i de disseny, casos d'estudi, entrevista, documentals, etc.)
- E01.14. Conèixer i analitzar processos d'investigació en tendències des d'una perspectiva històrica i genealògica per aplicar-los críticament a la feina propi.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

- E01.15. Establir vincles i relacions complexes entre els referents del passat i de present investigats i els recursos propis adquirits.
- E04.29. Conèixer i emprar recursos i centres de recerca tant en espais de documentació (biblioteques, arxius digitals, centres de documentació especialitzada) com a partir de l'arxiu viu (exposicions, pràctiques contemporànies d'arts i disseny, col·lectius, etc.)
- E04.30. Investigar de manera autònoma al voltant de discursos, pràctiques i recursos de les arts i el disseny identificant les tendències contemporànies i situant la pràctica pròpia en relació a aquestes.
- E04.31. Saber identificar i delimitar amb una mirada holística el context sociocultural en què s'emmarca el projecte personal.
- E04.32. Adquirir una actitud d'anticipació davant el context canviant a què va dirigit el projecte propi, ja sigui a partir de la previsió o bé mitjançant la detecció o generació de noves necessitats.
- E06.17. Saber detectar qüestions problemàtiques (o problematitzables) i possibilitats de recerca en relació a l'experiència d'usuari en un àmbit acotat.
- E06.18. Identificar i delimitar problemes i evidències en un context a partir de la investigació d'informació per tal d'elaborar hipòtesis.
- E06.19. Emprar casos pràctics i saber analitzar-les i integrar-los en la proposta d'hipòtesis.
- E06.20. Integrar el coneixement de el present comprès com a futur del passat materialitzat, en el marc de treball d'innovació i anticipació en arts i disseny.
- E06.21. Emprar i analitzar casos pràctics d'un context present o passat com a elements de prospecció de futurs.
- E06.22. Entendre i fer servir els camps de les arts i els dissenys com a eina de transformació de el present.
- E11.13. Conèixer i aplicar diversos recursos metodològics per al treball d'exploració i anàlisi d'experiències i perfils d'usuari.
- E11.14. Conèixer i saber aplicar processos i mètodes de treball de camp en contextos específics.
- E11.15. Aplicar el concepte d'innovació, així com els plantejaments, recursos i metodologies dels anomenats 'Estudis de futur'.
- E11.16. Ser capaç d'aplicar canvis metodològics i de plantejament en funció de el desenvolupament de la pròpia proposta.
- E14.15. Emprar recursos d'anàlisi i organització de la informació d'usuari en un àmbit concret de les arts i els dissenys.
- E14.16. Distingir i analitzar els diversos factors socioculturals que condicionen un context d'usuari concret.
- E14.17. Articular camps de saber i d'aplicació, metodologies d'investigació, hipòtesis i pràctiques formals i conceptuals des d'una posició pròpia en el camp de les arts i el disseny.
- E14.18. Situar i delimitar de manera adequada els vincles que s'estableixen entre el propi treball en arts i dissenys i el camp de referents pràctics, formals i metodològics en què aquest es situa.
- E14.19. Distingir i aplicar metodologies i eines d'investigació, tant de camp com especulatives, per a l'anàlisi de tendències en un camp concret de les arts i el disseny.
- E14.20. Aplicar de manera adequada el procés d'exploració material, sensible i conceptual sobre la investigació de tendències en el disseny de serveis, productes o accions, que puguin ser adreçades a diferents sectors professionals i socioculturals.
- E14.21. Investigar i emprar recursos d'anticipació com a eina per traçar línies de futur en contextos concrets de les arts i els dissenys.
- E14.22. Distingir i saber analitzar processos d'innovació en contextos de les arts i els dissenys passats i presents.

RESULTATS D'APRENTATGE TRANSVERSALS

- T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.
- T01.2. Reconèixer les qualitats de la feina dels altres com a font d'aprenentatge.
- T02.1. Reconèixer l'ús, límits i diferents aplicacions de dades i documents.
- T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.
- T03.2. Gestionar de manera eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.
- T04.1. Revisar el seu procés de treball a partir de criteris tant pedagògics com d'originalitat.
- T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.
- T05.2. Escollir el mitjà adequat a cada situació comunicativa.
- T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.
- T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

CONTINGUTS

Definicions de la innovació (cites, manifestos i design statements).

Tipus d'innovació (classificacions, continuista, estructurada, disruptiva, radical).

Anàlisi de la novetat (copia, tribut, homenatge, hack, antecedent).

Propostes d'innovació conceptual, atributs i valor afegit.

Propostes d'innovació procedimental, materials, tecnologies i eines.

Propostes d'innovació d'accions, expressions i sensacions.

Contextos de notorietat. Recursos i Eines de R+D+I.

Prospecció i anticipació (anàlisis i creació d'escenaris múltiples).

Disseny de futurs (possibles, plausibles, desitjables, probables i indesitjables).

METODOLOGIA

L'assignatura seguirà tres eixos metodològics: un eix teòric-contextual per tal de reflexionar sobre innovació en les arts i el disseny actual. Un eix instrumental que proporcionarà eines per a la recerca de referents, classificació, identificació i categorització de casos d'estudi. I un eix pràctic que permet treballar l'anàlisi crític i la comprensió de les pràctiques de les arts i el disseny i els seus espais de trobada, amb la voluntat de prendre-hi posició. La tipologia d'activitat seran les següents:

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 175 h
Hores activitats dirigides: 53 h (30%)
Hores activitats supervisades: 8 h (5%)
Hores aprenentatge autònom: 96 h (55%)
Hores activitats d'avaluació: 18 h (10 %)

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.
Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat.
Resultats d'aprenentatge: : RA1, RA2, RA3, RA5 i RA6

Activitat supervisada:

Seguiment supervisat pel professor. Discussió y posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.
Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne.
Seguiment i tutorització dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.
Resultats d'aprenentatge: : RA1, RA2, RA3, RA5, RA6 i RA7

Activitat autònoma:

Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.
Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i/o lectura comprensiva de textos, i/o lectura comprensiva d'elements formals y matèrics.
Resultats d'aprenentatge: : RA1, RA2, RA3, RA5, RA6 i RA7

Activitat d'avaluació

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.
Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis y resultats parcials o finals.
Resultats d'aprenentatge: RA1

SISTEMA D'AVALUACIÓ

En l'avaluació es té en compte: els coneixements i resultats d'aprenentatge mínims per tal d'assolir les competències de l'assignatura; a partir d'aquests mínims, avaluem els itineraris individuals i formes de compromís i implicació en les propostes realitzades

SISTEMA D'AVALUACIÓ COMÚ A LA MATÈRIA

Avaluació continua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (30%)
Avaluació continua de l'exposició i/o realització d'exercicis i treballs. (50%)
Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (20%)

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ PARCIALS

Activitat d'avaluació 1 (15%) Classificar, denominar i descriure la innovació.
Capacitat analítica de les propostes (20%)
Recerca de referents i selecció de material. (30%)
Capacitat de síntesi (què dir) (30%)
Comunicació escrita (com dir-ho) (20%)
Resultats d'aprenentatge: RA1, RA2, RA3, RA5, RA6 i RA7

Activitat d'avaluació 2 (15%) Contextos de notorietat
Identificació del cas d'estudi (20%)
Recerca, anàlisi i criteri del material. (30%)
Organització de la informació i guió crític (40%)
Qualitat de les imatges seleccionades. (10%)
Resultats d'aprenentatge: RA1, RA2, RA3, RA5, RA6 i RA7

Activitat d'avaluació 3 (20%) Construcció d'escenaris.
Identificació del cas d'estudi (20%)

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Recerca, anàlisi i criteri del material. (20%)
Organització de la informació i guió de la comunicació (30%)
Comunicació oral (20%)
Resultats d'aprenentatge: RA1, RA2, RA3, RA5, RA6 i RA7.

Es portaran també a terme exercicis de caràcter transversal amb la voluntat d'articular i sintetitzar els coneixements adquirits a classe en relació amb els interessos propis dels estudiants.

RECUPERACIÓ

1. La nota mínima mitjana de curs ha d'estar entre 4 i 4,99.
2. L'alumne/a ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.
3. L'assistència ha d'haver estat igual o superior al 80% de les hores lectives presencials.

Les entregues no presentades per faltes justificades poden recuperar-se la primera setmana de gener.

BIBLIOGRAFIA

- Milton, A.; Rodgers, P. (2013). Métodos de investigación para el diseño de producto. Blume.
- Marchsteiner, U. (2004) Iguualmente Diferentes. Objetos cotidianos de todo el mundo. Catálogo de la exposición.
- Alther J. (2010) El jardín es aún un proyecto imaginario. Investigación propia.
- DHubDoc. Breve guía de archivo para diseñadores. Ajuntament de Barcelona.
- El Último grito (2008) Nowhere / now / here. Explorando nuevas líneas de investigación en el diseño contemporáneo. La Laboral, Centro de Arte y Creación Industrial.
- Ambrose / Harris, (2010) Metodología del diseño, Parramon Ediciones, Barcelona.
- Schwab, K. (2017) The Fourth Industrial Revolution. World Economic Forum. Penguin.
- Keele, L. yet altri (2013) Ten Types of Innovation: The Discipline of Building Breakthroughs. John Wiley & Sons.

PROGRAMACIÓ

Sessió 1 (22/09/21)
Presentació a Classe. Presentació Programa / Avaluació / Activitat 0

Sessió 2 (29/09/21)
Innovació definicions. Presentació Entrega Activitat 0. Part a.

Sessió 3 (6/10/21)
Tipos d'innovacions. Eines. Presentació Activitat 1.

Sessió 4 (13/10/21)
Anàlisi de casos conceptuals, procedimentals i accions

Sessió 5 (20/10/21)
Reconeixement de la innovació. Seguiment de casos.

Sessió 6 (27/10/21)
Entrega Activitat 1.

Sessió 7 (3/11/21)
Contextos de notorietat: àmbit Nacional / Local. Presentació Activitat 2.

Sessió 8 (10/11/21)
Contextos de notorietat: àmbit Internacional.

Sessió 9 (17/11/21)
Valors del disseny i la innovació.

Sessió 10 (24/11/21)
Entrega Activitat 2.

Sessió 11 (1/12/21)

s11: Prospecció i construcció d'escenaris. Presentació Activitat 3

(8/12/21) Dia de lliure disposició.

Sessió 13 (15/12/21)

s12: Exercici "Fast Decisions"

Sessió 14 (22/12/21)

s13: Revisió de temes i escenaris.

Vacances de Nadal

Sessió 15 (12/1/22)

s15: Entrega de l'Activitat 3.

Sessió 16 (19/1/22)

s16: Entregues activitats en retard. Avaluació

Sessió 17 (26/1/22)

s17: Tancament de curs.

Addenda COVID-19

En previsió de que el curs 2021-2022 sorgeixi alguna incidència arran d'un possible rebrot del COVID-19 i l'autoritat sanitària restringeixi la presencialitat en la docència, el desplegament d'aquesta assignatura té previst altres mecanismes i canals de docència per acomplir les competències que se'n detallen en aquesta Guia Docent en la seva totalitat i els resultats d'aprenentatge que siguin factibles en aquesta excepcional situació.

En concret, s'han establert alternatives per les següents condicions:

–Alteració de la presència en espais concrets amb ratios baixes (15-18 persones) o amb distàncies socials de precaució sanitària.

–Aplicació d'elements d'aprenentatge en remot en casos que hi pugui haver confinament selectiu o parcial.

–En el pitjor cas, que seria el confinament total en alguna franja temporal, hi ha prevista la continuïtat de la docència en línia.

Per tal d'assolir aquestes competències i resultats d'aprenentatge, és necessari que l'alumne/a disposi d'una connexió a Internet estable i un ordinador per connectar-se.